

Stutterivæsenet. Denne Betænkning ligger her, den er dateret den 2den November 1865, og jeg tør maaffee nævne, at Medunderfriverne og Medlemmerne af denne Commission vare: Fenger, Fommesbeck, Hansen, Holstein-Holsteinborg, Mowier-Petersen, Philipsen og Prosch, og at denne Betænkning var i 3 Afdelinger. Det ærede Medlem for Sorø (Holstein-Holsteinborg), hvis Fraværelse idag jeg dybt beklager, og Hr. Hansen vare af disse Smaagrunde, som de lavede imellem sig, for at Stutteriet skulde bestaae, men de andre Herrer meente, at naar man ikke kunde finde en enkelt vederhæftig, paalidelig Mand til at overtage det Hele, burde det nedlægges, og Hr. Philipsen gav et separat Botum, hvorefter han meente, at det ufortøvet og ubetinget burde nedlægges. Alle de andre Gange, hvor Sagen har været for, og hvor Thinget har ytret sig derom, har det bestandig været i Nedlæggelsens Retning, men jeg skal ikke opholde mig derved, da jeg antager, at det, jeg har anført, vil være tilstrækkeligt til at vise Rigsdagens bestemte Villie i saa Henseende. Nu kommer Sagen atter til vor Afgjørelse. Der er af Regjeringen forelagt en Beretning om Stutteriets nuværende Tilstand; den skal jeg med de ærede Herrers Tilladelse gennemgaae, og dernæst skal jeg sige et Par Ord om de Forslag, der ere komne fra det ærede Finantsudvalg. Det maa imidlertid først være mig tilladt at gjøre en personlig Bemærkning, og det er den, at da vi for kort Tid siden havde en ligeartet Sag for, meente den høitærede Indenrigsminister, at jeg vilde faae en anden Mening om Sagen, hvis jeg med ham vilde reise om til de forskjellige Dyrskuer og see paa Hestene, men see med hans Brillen. Nu kan jeg ikke let tænke mig noget behageligere Reiseselskab end den høitærede Ministers, og jeg er vis paa, at han, naar det kom til Stykket, dog vilde tillade mig at see uden Brillen. Det ærede Medlem for Sorø var dengang saa god at tage noget Hensyn til det, jeg havde sagt, men han var ikke saa artig at invitere mig til nogen Reise; derimod anbefalede han mig at læse noget Mere om det hele Væsen, skjøndt han antog, at jeg havde læst Noget hist og her. Jeg kan nu

ikke gaae videre ind paa denne Sag, det havde ellers været mig en Glæde og Fornøielse at arbejde den igjennem med det ærede fraværende Medlem; jeg vil kun sige, at jeg netop har læst alle hans Skrifter om Stutterivæsenet og deraf faaet den allerstærkeste Overbeviisning om, at Stutteriet bør nedlægges. Der er to Afdelinger af det ærede Finantsudvalg, som hver har gjort sin Indstilling; der er de syv ærede Medlemmer, der tiltræde Bevillingen, og som jeg gjerne vilde tillade mig at kalde de syv Vise — dog ikke just i dette Tilfælde, da jeg finder, at Wiisdommen er større hos min ærede Medforslagsstiller og mig og dernæst hos Mindretallet i Finantsudvalget. Naar det ærede Fleertal imidlertid siger, at det kunde være rigtigt nok at nedlægge Stutteriet, hvad det i Virkeligheden gjør, men mener efter Ministerens Dnsfte at maatte vedblive at beholde det, saa kan jeg ikke slutte mig til en saadan Grund. Jeg vil privat gaae saa vidt, som noget Menneffe i at føie og fornøie den høitærede Indenrigsminister, det beder jeg ham være overbevist om, ligesaa sikkert som, at jeg aldrig vil give mit Samtykke til at gjøre Statskassen Fortræd eller Skade, fordi en Minister ønsker det, og lad mig føie til, at jeg personlig er overbevist om, at den høitærede Minister ikke mener det saa strengt, som der fortælles omkring i Publicum. Jeg troer, at vi i lang Tid ville have den Fornøielse at arbejde sammen med den høitærede Minister, naar vi blot kunde faae denne sorte Met bort. Jeg maa dog nævne, at det for Finantsudvalget maa have en særegen Betydning, naar det seer hen til de store Summer, der have været anvendte til dette Stutteri. Fra 1850—51 til 1867—68 finder jeg i Statsregnskaberne en Udgift til Landsstutteriet, som jo forøvrigt ophørte i 1863, af 168,238 Rd., og for Stamstutteriet i Frederiksberg en Udgift af 266,338 Rd., hvortil jeg beder de ærede Medlemmer at ville lægge Værdien af den Jord, som ligger under Stutteriet, nemlig circa 500 Edr. Land; man vil altsaa see, at det dog er en Sag af en vis finantsiel Betydning. Forøvrigt skal jeg henlede ærede Medlemmers Opmærk-